

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE

Potrajno gospodarenje šumama – prilog klimatski prilagodljivom i održivom turizmu

Ilok, 24.4.2024.

Šume u RH

- ukupna površina šuma (zajedno s neobraslim šumskim zemljištem) u RH iznosi 2 759 039,05 ha ili oko 48% ozemlja (ŠGOP 2016). Od ukupne površine, u državnom je vlasništvu 76%, a 24% u vlasništvu je privatnih šumovlasnika.
- najvećim su dijelom prirodne, dobro očuvane i gospodarene, bogate bioraznolikošću flore i faune
- potrajno (održivo) gospodarenje šumama – godišnje se siječe manje (5,4mil. m³) drvne mase no što prirašćuje (9,6 mil. m³)
- drvo je gospodarski najznačajnije valoriziran proizvod općekorisnih funkcija šuma

Općekorisne funkcije, proizvodi i usluge šuma

Općekorisne funkcije šuma

- 1. zaštita tla, prometnica i drugih objekata od erozije, bujica i poplava
- 2. utjecaj na vodni režim i kvalitetu voda
- 3. utjecaj na plodnost tla i poljodjelsku proizvodnju
- 4. utjecaj na klimu i ublažavanje posljedica klimatskih promjena
- 5. zaštita i unapređenje čovjekova okoliša
- 6. stvaranje kisika, ponor ugljika i pročišćavanje atmosfere
- **7. rekreativna, turistička i zdravstvena funkcija**
- 8. stvaranje povoljnih uvjeta za divljač i ostalu faunu
- 9. povećan utjecaj zaštitnih šuma i šuma posebne namjene na bioraznolikost.

Gospodarske funkcije šuma

- 1. proizvodnja drvnih šumskih proizvoda
- 2. proizvodnja šumskog reproduksijskog materijala
- 3. proizvodnja nedrvnih šumskih proizvoda.

EU fond za ruralni razvoj (EAFRD) 2023. – 2027.

SPECIFIČNI CILJEVI

SO1: Poticanje održivog dohotka i otpornosti poljoprivrednih gospodarstava na području EU-a kako bi se poboljšala sigurnost opskrbe hranom

SO2: Pojačanje usmjerenosti na tržište i povećanje konkurentnosti, uključujući stavljanje većeg naglaska na istraživanje, tehnologiju i digitalizaciju

SO3: Unapređenje položaja poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom

SO4: Doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama te razvoju održive energije

SO5: Poticanje održivog razvoja i učinkovitog upravljanja prirodnim resursima, kao što su voda, tlo i zrak

SO6: Doprinos zaštiti bioraznolikosti, poboljšanje usluga ekosustava te očuvanje staništa i krajobraza

SO7: Privući i održati mlade poljoprivrednike i druge nove poljoprivrednike i olakšati održivi razvoj poslovanja u ruralnim područjima

SO8: Promicanje zapošljavanja, rasta, socijalne uključenosti i lokalnog razvoja u ruralnim područjima, uključujući biogospodarstvo i održivo šumarstvo

SO 9: Poboljšanje odgovora poljoprivrede EU-a na društvene zahtjeve u pogledu hrane i zdravlja, uključujući sigurnu, hranjivu i održivu hranu, otpad od hrane te dobrobit životinja

Horizontalni (međusektorski) cilj modernizacije poljoprivrednog sektora poticanjem i razmjenom znanja, inovacija i digitalizacije u poljoprivredi i ruralnim područjima te promicanjem njihove upotrebe

Sredstva ZPP-a za RH 2023.-2027. (mil. EUR)

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2023.-2027.
Izravna plaćanja	374,8	374,8	374,8	374,8	374,8	1.874,00
Vinski program	10,4	10,4	10,4	10,4	10,4	52,00
Pčelarski program	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	9,50
Ruralni razvoj	297,3	297,3	297,3	297,3	297,3	1.486,50
UKUPNO	684,4	684,4	684,4	684,4	684,4	3.422,00

**samo EU sredstva bez nacionalnog sufinanciranja i bez primjene fleksibilnosti između stupova*

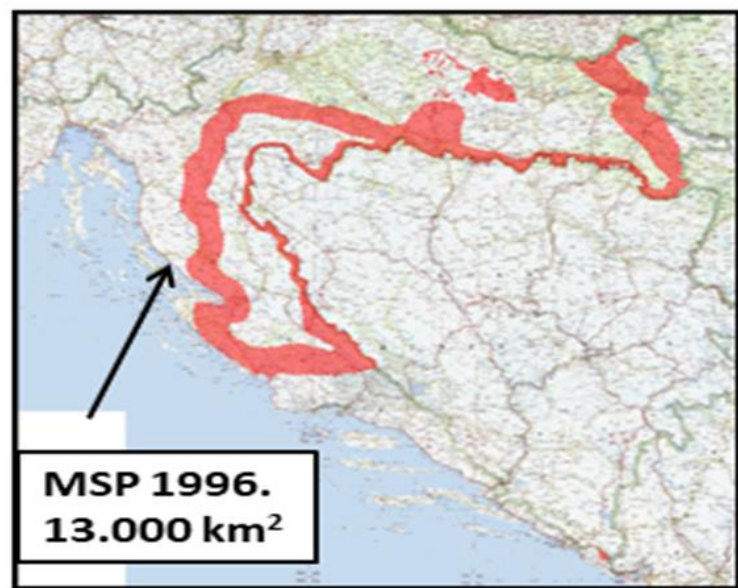
Kohezijski fond - Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. - RAZMINIRANJE

- od 1996. do 31.12.2023. ukupno smanjen MSP (minsko sumnjiva područja) poslovima razminiranja, komercijalne tvrtke putem javne nabave **821.7km²** (MUP-HCR)
- razminiranje miniranih i minski sumnjivih šuma i šumskih zemljišta (projekti *Naturavita, Fearless Velebit, Karlovac Karst*)
- 86 mil. EUR (85% udio EU) za 6 000ha razminiranih šumskih područja

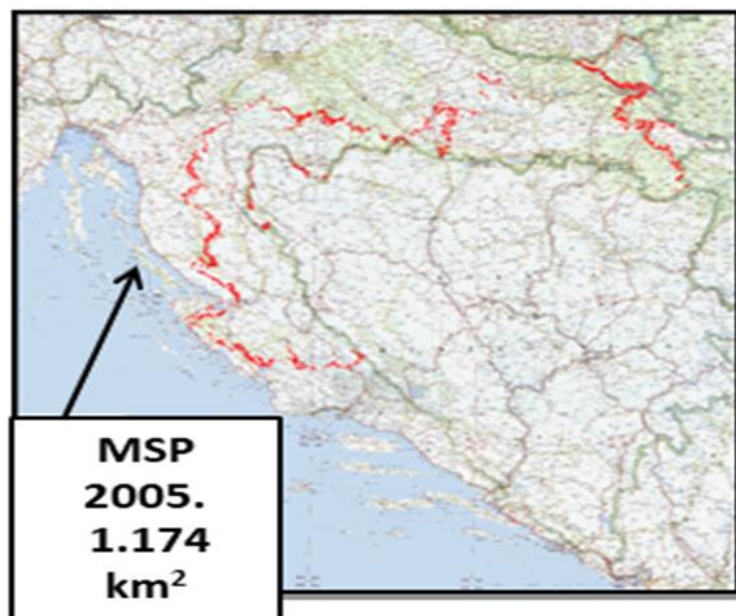

MINSKA SITUACIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

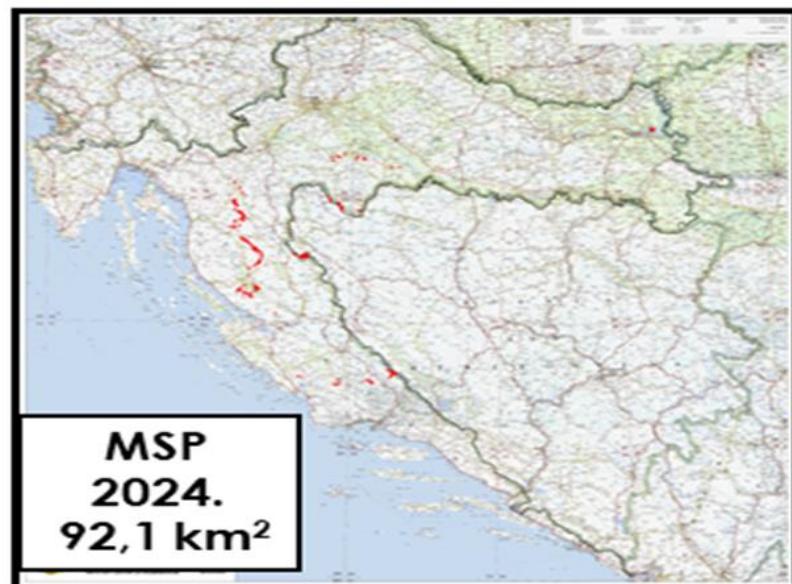
MSP - procjena UN-a

MSP- utvrđeno nakon
izviđanja i obilježavanja
cjelokupnog prostora RH

Na dan 31.12.2023. MSP RH
= 92,1 km²

STRATEŠKI PLAN ZPP-A

Šumarstvo, lovstvo i drvna industrija - intervencije

Intervencija 72.01. Potpore za ograničenje u gospodarenju šumama (NATURA 2000, NKS)

Prihvatljivi korisnici su šumoposjednici i udruge šumoposjednika čije se površine nalaze u obuhvatu ekološke mreže i/ili ostalih zaštićenih područja u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i člankom 14. Zakona o šumama

Potpore iz ove intervencije dodjeljuje se godišnje po hektaru šume u području Natura 2000 određena prema Direktivama 92/43/EEZ i 2009/147/EZ i/ili ostalih zaštićenih područja temeljem Zakona o zaštiti prirode u svrhu naknade korisnicima za dodatne troškove i izgubljen prihod vezano uz provođenje istih.

- Financijska omotnica 2023-2027: **7.500.000,00 EUR**

ULAGANJA (članak 73. Uredbe)

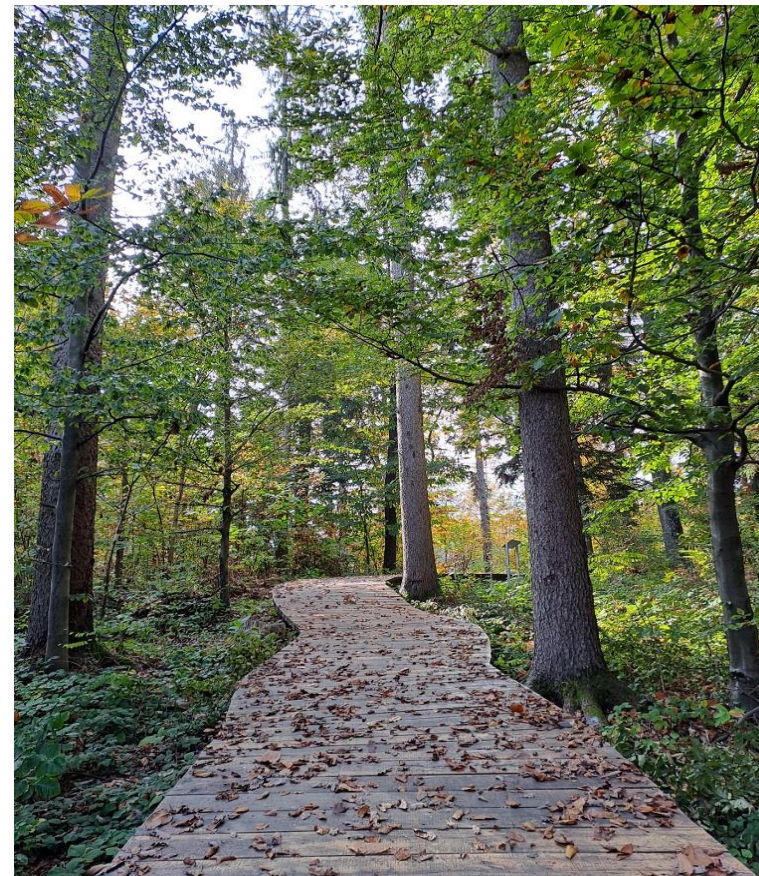
Prijedlog intervencija:

- Izgradnja i uređenje poučnih staza i prateće infrastrukture
- Rekonstrukcija (konverzija) degradiranih šuma
- Modernizacija šumarskih tehnologija u pridobivanju drva, šumskouzgojnim radovima i proizvodnji ŠRM-a
- Modernizacija tehnologija u predindustrijskoj preradi drva
- Izgradnja šumske infrastrukture
- Promocija šumskih proizvoda i usluga

Intervencija 73.04 Izgradnja i uređenje poučnih staza i prateće infrastrukture

- **Cilj** intervencije je omogućiti dostupnost rekreacijske, turističke i zdravstvene funkcije šuma u javne svrhe i podizanje svijesti o važnosti očuvanja šuma i biološke raznolikosti (npr. izgradnja poučnih staza, malih rekreacijskih objekta, postavljanje informativnih ploča, skloništa, vidikovaca).
- **Prihvatljivi korisnici** su šumoposjednici u skladu s člankom 14. Zakona o šumama („Narodne novine“, br. 68/2018, 115/2018, 98/2019, 32/20 i 145/20), udruge privatnih šumoposjednika, udruge civilnog društva čije je područje djelovanja usmjereno na zaštitu okoliša i prirode, pravne osobe koje na temelju zakona imaju javne ovlasti, a čije je područje djelovanja usmjereno na zaštitu okoliša i prirode.

Proračun: **1.000.000,00 EUR**

Intervencija 73.05. Rekonstrukcija (konverzija) degradiranih šuma

- **Cilj** intervencije je potpora projektima koji obuhvaćaju šumskouzgojne postupke koji se provode u sastojini radi promjene i poboljšanja njezine strukture (promjene sastojinskog oblika, uzgojnog oblika, degradacijskih oblika šume u uzgojne oblike šuma te promjene načina gospodarenja šumama).
- **Prihvatljivi korisnici** su šumoposjednici u skladu s člankom 14. Zakona o šumama („Narodne novine“, br. 68/18, 115/18, 98/19, 32/20 i 145/20) te udruge šumoposjednika.

Proračun: **10.000.000 EUR**

Rekonstrukcije (konverzije) degradiranih šuma

Intervencija 73.09. Promocija šumskih proizvoda i usluga

- U okviru ove intervencije dodjeljivat će se potpora projektima marketinga drvnih i nedrvnih šumskih proizvoda te informiranja javnosti o mogućnostima, prednostima i pozitivnim učincima korištenja ovih proizvoda, što će dugoročno dovesti do unaprjeđenja razvoja ruralnih područja, proporcionalno ulaganjima u razvoj i iskorištavanje ovog resursa.
- **Prihvatljivi korisnici su** šumoposjednici, udruge šumoposjednika, lovoovlaštenici, JLS i njihova udruženja, obrti, mikro, mala i srednja poduzeća.

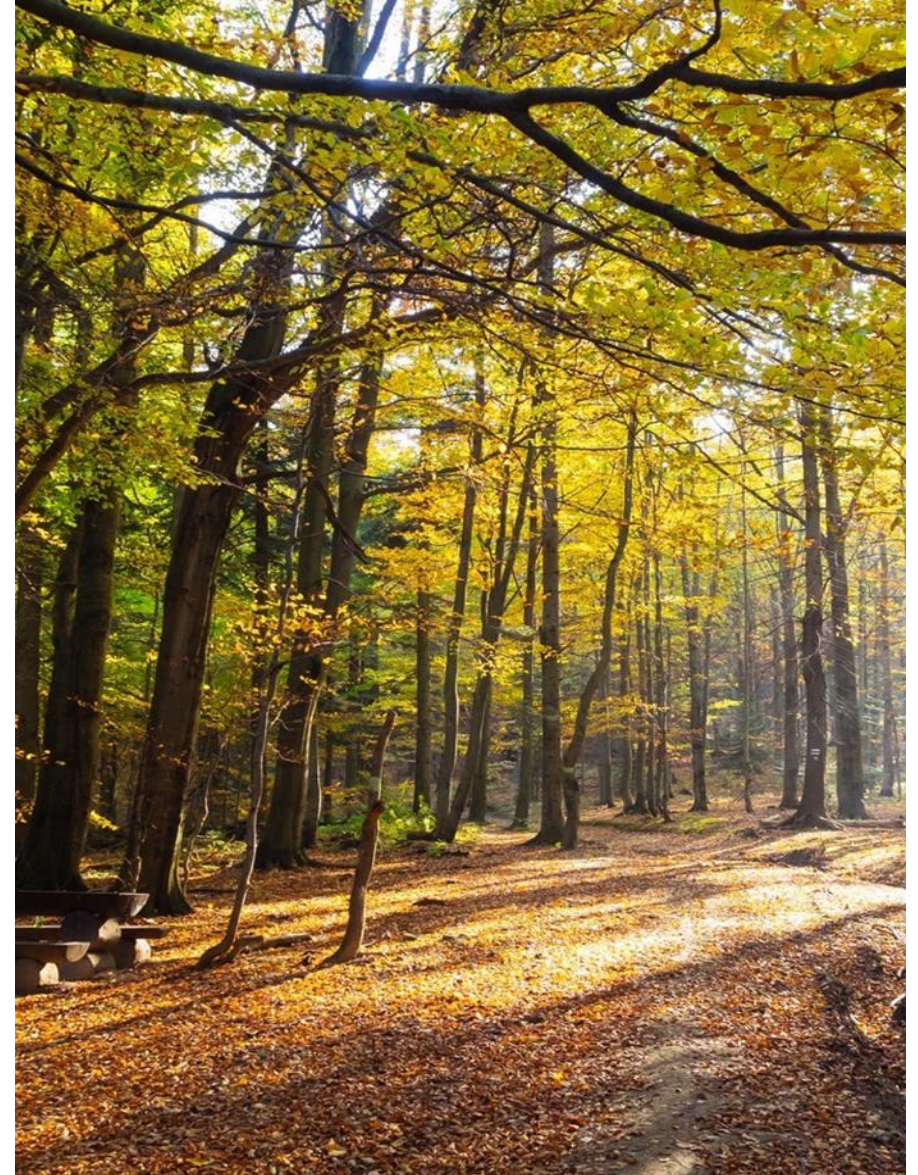
Proračun: **1.000.000,00 EUR**

Neki od izazova

- valorizacija OKFŠ (*ETS – sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova, šumski turizam, nedrvni šumski proizvodi i usluge...*)
- okrupnjavanje malih i usitnjenih privatnih šumoposjeda (*oko 600 000 šumoposjednika na 236 000ha; 0,73ha prosječna površina šumoposjeda*)

i/ili Mrtvi kapitali (Josip Kozarac, 1889.)

- roman slavonskog realista i šumara Josipa Kozarca (1858.-1906.) s tezom, temeljen na programu gospodarske obnove Slavonije i povratku moralnim vrijednostima. Na primjeru obitelji Matković Kozarac je prikazao temeljni problem slavonske sredine - napuštanje zemlje u potrazi za lagodnim životom i materijalnim bogatstvom (izvor: www.ibiblos.com).

HVALA NA PAŽNJI!

www.ruralnirazvoj.hr

www.poljoprivreda.gov.hr